

5 a)

BILAG TIL PUNKTET

**"IMPLEMENTERING AF UDVIKLINGSARBEJDET
"MANGFOLDIGHED I KØBENHAVNS DAGTILBUD"**

1 AF 2

Mangfoldighed i Københavns dagtilbud

Denne plan beskriver implementering samt mål og rammestyring af udviklingsarbejdet for fordeling af børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn i daginstitutioner.

Af bilag 1 fremgår en oversigt over de personer, der har udformet planen, et udsnit af det faglige grundlag, der ligger til grund for planen samt en redegørelse for definitioner og begreber i planen.

Planen, herunder procesplanen tager udgangspunkt i de politiske beslutninger af 24. august 2005. Eventuelle politiske ændringer som følge af den politiske behandling d. 9. november vil føre til en konsekvensrettelse af såvel plan som bilag.

1 Baggrund

I november 2004 foretog Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen en statistisk analyse af indmeldte børn i daginstitution i alderen 1 til 5 år. Undersøgelsen viste, at selvom andelen af indvandrere og efterkommere indmeldt i institutionerne stort set svarer til andelen af indvandrere og efterkommere bosat i bydelen, så var andelen af disse børn ikke jævnt fordelt i de enkelte institutioner.

Med henblik på at fremme mødet mellem børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn besluttede Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget d. 24. august 2005 (FAU 385/2005) derfor, at Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen skal iværksætte et udviklingsarbejde med fordeling af børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn i daginstitutioner. Dette papir beskriver planen for implementeringen af udviklingsarbejdet, og udstikker de overordnede mål og rammer for udviklingsarbejdet. Det er hensigten, at den konkrete udmøntning af den politiske beslutning skal lægges ud til de forskellige arbejdsgrupper og dialogfora, for på den måde at sikre medinddragelse af daginstitutioner og lokalforvaltning samt inddragelse af lokale erfaringer og faglig ekspertise. Planen har været sendt i høring, og der er på baggrund af høringssvarene blevet foretaget en række justeringer i den oprindelige plan. En lang række af de forslag, der er fremført i høringssvarene vil indgå i implementeringsarbejdet via styregruppen og de forskellige arbejdsgrupper. Forslagene fremgår af bilag 2.

Planen er desuden et arbejdsredskab for projektkoordinatoren, der skal koordinere udviklingsarbejdet. Den kan løbende blive udviklet og konkretiseret på baggrund af input fra diverse arbejdsgrupper.

Udviklingsarbejdet forventes at blive iværksat fra ultimo 2005 og løbe i en treårig periode. Efter to år vil der blive foretaget en midtvejsevaluering, og i forlængelse heraf vil det politiske udvalg beslutte, hvorvidt og i så fald hvordan modellerne skal udbredes til flere bydele.

Udviklingsarbejdet får titlen *Mangfoldighed i Københavns dagtilbud*.

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har vedtaget en fordelingspolitik, der skal være den røde tråd i udviklingsarbejdet. Fordelingspolitikken sætter mål og rammer for indsatsen samt forpligter forvaltningen og dagtilbud til at arbejde for en ændret fordeling. Evalueringen af arbejdet skal endvidere ske på baggrund af målene i fordelingspolitikken. Fordelingspolitikken er vedlagt som bilag 3.

2 Formål

Hovedformålet med indsatsen er, som beskrevet i den vedtagne fordelingspolitik,

'at fremme mødet mellem børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn med henblik på en gensidig integration samt at styrke minoritetsbørnenes sproglige udvikling'.

Formålet med at iværksætte et treårigt udviklingsarbejde er, at afprøve om en kombination af frivillig fordeling via sprogordninger og profilinstitutioner er egnet til at realisere målene i den vedtagne fordelingspolitik. Der skabes på den måde mulighed for at afprøve og evaluere på forskellige fordelingsmodeller samt foretage en successiv indførelse af disse modeller i de enkelte bydele.

Udviklingsarbejdets titel *Mangfoldighed i København dagtilbud* skal med afsæt i Københavns Kommunes integrationspolitik signalere, at indsatsen først og fremmest har som mål at kommunens dagtilbud på sigt kommer til at afspejle den etniske mangfoldighed, der er kendetegnende for København som storby. Et forhold der er afgørende for at skabe grobund for udvikling af en gensidig integration mellem byens mange etniske grupper.

I Københavns Kommunes integrationspolitik, der er rammesættende for kommunens integrationsindsats står der, at:

'Integration er en livslang proces, som omfatter alle borgere. En gensidig integration kræver forståelse og en åben dialog'

I Pædagogisk Perspektivplan, der er rammesættende for den pædagogiske indsats på dagtilbudsområdet i Københavns Kommune, står der følgende om integration og dagtilbud:

'Integration bygger på gensidighed. Det vil sige, at danske børn og familier og børn og familier med en anden etnisk baggrund end dansk respekterer hinandens forskelligheder og kan inspirere hinanden kulturelt.

Børn får i dagtilbud mulighed for at opdage andres kultur og lære om andre menneskers måde at leve på. Børnene kan lære åbenhed og respekt for hinandens forskelligheder og tilegne sig en tolerant holdning til andre mennesker.'

For at integration bliver en gensidig proces og for at alle børn i dagtilbud skal opnå de interkulturelle kompetencer, der omtales i Pædagogisk Perspektivplan, er det nødvendigt, at børnene allerede fra de er helt små mødes på tværs af kulturer, etnicitet og sprog. Samtidig er det vigtigt, at der i dagtilbudene arbejdes med en pædagogik, der understøtter udviklingen af interkulturelle kompetencer hos alle børn. Det er det fordelingspolitikken og de forskellige pædagogiske tiltag, der iværksættes i forlængelse heraf, skal støtte op om.

3 De seks bydele

De seks udviklingsbydele er Indre Nørrebro, Ydre Nørrebro, Valby, Brønshøj Husum, Bispebjerg og Sundby Nord. I Bispebjerg og Sundby Nord indgår kun model A1 og A2.

Bilag 4 viser en oversigt over forskellige tal for de seks udviklingsbydele. Oversigten viser bl.a. andelen af indvandrere og efterkommere i de enkelte bydele samt hvor mange sprogpladser, der forventes oprettet i hver enkelt bydel i den periode udviklingsarbejdet løber. Statistikken er trukket i august 2006.

4 Mål og rammer for de seks modeller

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har besluttet, at der skal arbejdes med seks forskellige modeller for integration i dagtilbud. De seks modeller er:

A1: Sprogordninger i vuggestuer

A2: Sprogordninger i børnehaver

B: Profilinstitutioner

C: Geografisk isolerede institutioner

- D: Samarbejde på tværs af institutioner
- E: Forsøg med et børnehavekulturhus

Som nævnt ovenfor er formålet med at arbejde med flere modeller, at afprøve forskellige metoder. Det vil derfor også være muligt for de enkelte institutioner, at skifte mellem de forskellige modeller, hvis det viser sig, at der i løbet af den periode udviklingsarbejdet løber er behov herfor.

Til at udarbejde forslag til præcise retningslinier for de seks modeller nedsættes to arbejdsgrupper. Arbejdsgruppernes opgaver beskrives i afsnittet om organisering af udviklingsarbejdet.

I bilag 9 gennemgås budgettet for udviklingsarbejdet, herunder budget og økonomiske konsekvenser for de enkelte modeller.

4.1 Mål og rammer for sprogordninger i vuggestuer og børnehaver (A1 og A2)

Sprogordningerne oprettes som udgangspunkt i institutioner med lav andel af børn fra etniske minoritetsgrupper.

Sprogordningerne er et særligt pædagogisk tilbud til børn med et andet modersmål end dansk, dvs. hvor dansk er barnets andetsprog. Der er tale om et frivilligt tilbud, det vil derfor være op til forældrene at beslutte, hvorvidt de ønsker en sprogplads til deres barn. Det primære formål med ordningerne er, at styrke børnenes forudsætninger for at tale og forstå så godt dansk, at de kan deltage i skolens undervisning og øvrige aktiviteter ved skolestart (Mål vedtaget i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget (FAU 443/2005) og Uddannelses- og Ungdomsudvalget (U57/05)). Det sekundære formål med at oprette sprogordninger er i henhold til fordelingspolitikken at få en anden sammensætning af børnegrupperne i de enkelte institutioner end den vi ser i dag med henblik på god integration.

Muligheden for at styrke børnenes sproglige udvikling forøges ved, at børnene allerede fra vuggestuealderen anvises pladser i daginstitutioner, hvor der er ansat personale, der har et særligt kendskab til tosprogsudvikling, og hvor der er et veltilrettelagt sprogstimulerende miljø med fokus på det enkelte barns sproglige udvikling. Sprogordningerne er et tilbud til alle børn med et andet modersmål end dansk, og skal ikke forveksles med kommunens tilbud om sprogstimulering i henhold til folkeskolelovens § 4a, som kun gives til børn, der ifølge en sagkyndig vurdering har behov for særlig støtte til deres sproglige udvikling. Men Københavns Kommunes mål og rammer for sprogstimulering jf. folkeskolelovens § 4a vil naturligvis også være gældende for de børn, der er indskrevet i en sprogordning.

Som bilag 5a og 5b er vedlagt indstilling og beslutningsprotokol for anvisningsreglerne for sprogordninger, som de er vedtaget af Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget d. 24. august 2005 (FAU 388/2005).

Sprogordninger skal fungere på tværs af stuer/børnegrupper i den enkelte institution, da det ikke er hensigten at isolere børnene i særlige grupper.

Pædagogisk Perspektivplans angiver Københavns Kommunes rammer for den pædagogiske indsats overfor børn og forældre fra etniske minoritetsgrupper således:

Børn og forældre i dagtilbud har behov for støtte til:

- At udvikle en positiv identitet forankret i et tilhørsforhold til to kulturer
- At udvikle sproglige og kommunikative færdigheder på dansk, samtidig med at barnets ret til sit modersmål respekteres
- At erhverve forudsætninger for at få egne begreber forankret i begge sprog og kulturer

Disse rammer skal danne grundlag for det pædagogiske arbejde i sprogordningerne. Udover fokus på sproglig udvikling skal det pædagogiske personale derfor også sætte fokus på at inddrage forældrene i børnenes sproglige og almene udvikling samt arbejde med en pædagogik der understøtter udvikling af interkulturelle kompetencer hos alle institutionens børn.

Til at udarbejde de præcise retningslinier, efteruddannelsesforløb for det pædagogiske personale samt evalueringsmetoder nedsættes som nævnt ovenfor en arbejdsgruppe. I efteruddannelsesforløbet skal bl.a. indgå teorier og metoder indenfor områderne tosprogsudvikling og dansk som andetsprog, metoder til forældresamarbejde og -inddragelse, tolkevejledning samt mål og rammer for sprogordningerne.

Tilsammen i de seks bydele skal der oprettes 480 sprogpladser i vuggestuer og 1120 sprogpladser i børnehaver, svarende til, at der er pladser til ca. 50 procent af børnene med et andet modersmål end dansk. Det er nødvendigt at bevare 50 procent af pladserne til 'frit valg', for at kunne give plads til forældrenes frie valg samt skabe mulighed for at afprøve forskellige fordelingsmodeller.

Bilag 6 viser en oversigt over hvilke institutioner i de seks bydele, der vil få oprettet sprogpladser pr. 1. marts 2006. Da det er målet, at de enkelte institutioner kommer til at afspejle den gennemsnitlige andel af indvandrere og efterkommere i bydelens institutioner, er antallet af sprogpladser i de enkelte institutioner beregnet ud fra denne gennemsnitlige andel i hhv. vuggestuer og børnehaver i de enkelte bydele. Disse tal fremgår af bilag 4.

Sprogpladserne i de integrerede institutioner vil blive oprettet i takt med at sprog børnene fra vuggestuedelen bliver børnehavebørn. Det er t/a-teamet i det lokale center, der i samarbejde med Børnepasning og sundhed har udpeget de enkelte institutioner.

4.2 Mål og rammer for profilinstitutioner (B)

Profilinstitutionerne oprettes som udgangspunkt i institutioner med lav andel af majoritetsbørn, og målet er, at sammensætningen af minoritets- og majoritetsbørn i den enkelte institution afspejler bydelens gennemsnitlige sammensætning.

Profilinstitutioner er derfor institutioner, hvis profil tiltrækker såvel minoritets- som majoritetsforældre for på den måde at opnå en hensigtsmæssig sammensætning af børnegruppen jf. fordelingspolitikken og henvende sig derfor til alle børn uanset etnisk oprindelse og sproglig udvikling.

I bilag 7 ses en oversigt over hvilke institutioner, der er udpeget til profilinstitutioner. Det er t/a-teamet i det lokale center, der i samarbejde med Børnepasning og sundhed har udpeget de enkelte institutioner. Det er den enkelte institution, der i samarbejde med det lokale center beslutter, hvilken profiltipe institutionen skal være. Der kan oprettes forskellige kombinationer af majoritets- og minoritetsprofiler.

Forældrene skal have mulighed for let at opnå et overblik over de forskellige profiler, bl.a. via Københavns Kommunes hjemmeside. Institutionerne vil derfor have mulighed for at vælge en majoritetsprofil og en minoritetsprofil ud af en række forskellige profiler alt efter, hvor institutionen i dag, står stærkest. Styrkelse af institutionens profil kan ske ved fx efteruddannelse af personale, renovering af fysiske rammer, justering af institutionens pædagogiske grundlag samt synliggørelse af profilen/pædagogikken overfor forældrene fx via kommunens hjemmeside eller informationskampagner.

Forslag til de forskellige profiler ses nedenfor:

Majoritetsprofil

Institution med fokus på økologi og natur

Institution med fokus på idræt

Institution med fokus på teater, drama og kunst
Institution med fokus på musik, sang og rytmik

Minoritetsprofil

Institution med modersmålsgrupper
Institution med flerkulturel pædagogik som pædagogisk grundlag
Institution med særligt fokus på forældreinddragelse

Forslag til præcise definitioner, minimumskrav til de enkelte profiler mv. vil blive udarbejdet af ovennævnte arbejdsgruppe.

4.3 Mål og rammer for geografisk isolerede institutioner (C)

Geografisk isolerede institutioner er institutioner med en høj andel af børn fra etniske minoritetsgrupper, hvor forvaltningen vurderer, at det ikke vil være realistisk at opnå en fordeling, der afspejler bydelens beboersammensætning via profilinstitutioner eller andre af de vedtagne modeller.

Målet med indsatsen for de geografisk isolerede institutioner er, at institutionerne har forudsætningerne for at skabe et pædagogisk miljø, der støtter op om fordelingspolitikens formål: 'at fremme mødet mellem børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn med henblik på en gensidig integration samt at styrke minoritetsbørnene sproglige udvikling'

Centralforvaltningen har i samarbejde med t/a-teamet i det lokale center udvalgt de institutioner, der kan betegnes som geografisk isolerede, og hvor der er behov for en særlig indsats. De udvalgte institutioner fremgår af bilag 7.

I samarbejde med den enkelte institution udformer lokalforvaltningen en handleplan, der skal sikre, at institutionen har et pædagogisk grundlag der understøtter udvikling af interkulturelle kompetencer hos institutionens børn, og at personalet i disse institutioner har de nødvendige kompetencer til arbejdet med integration og sproglig udvikling hos børn med et andet modersmål end dansk.

I handleplanen skal der som minimum indgå en kompetenceudviklingsplan for institutionens personale, en beskrivelse af hvordan institutionen vil arbejde med forældreinddragelse og tosprogsudvikling og hvordan institutionens pædagogik understøtter integrationsprocessen. Endelig skal det beskrives, hvordan institutionen vil samarbejde med en eller flere institutioner med lav andel af minoritetsbørn.

Forslag til præcise definitioner og minimumskrav til handleplaner vil blive udarbejdet af ovennævnte arbejdsgruppe.

4.4 Mål og rammer for Samarbejde på tværs af institutioner og Børnehavekulturhuset (D+E)

Målet med Samarbejde på tværs af institutioner og Børnehavekulturhuset er at støtte op om fordelingspolitikens formål: 'at fremme mødet mellem børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn med henblik på gensidig integration'.

Det særlige formål med at oprette et Børnehavekulturhus er at skabe et rum, hvor børn fra forskellige daginstitutioner kan mødes på tværs af etniske baggrunde i forbindelse med forskellige arrangementer og aktiviteter. Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har besluttet, at Børnehavekulturhuset skal placeres i bydelen Ydre Nørrebro, bl.a. med den begrundelse, at det er den bydel, der har den største andel af indvandrere og efterkommere.

Det lokale center skal i samarbejde med institutionerne i bydelen udpege og indgå samarbejdsaftaler for 'Samarbejde på tværs af institutioner' med de berørte institutioner.

Forslag til præcise definitioner og rammer for de to modeller vil blive udarbejdet af ovennævnte arbejdsgruppe.

5 Mål for udviklingsarbejdet

Formålet med udviklingsarbejdet er beskrevet i fordelingspolitikken. Formålet operationaliseres i form af nedenstående udviklingsmål. Udviklingen hen mod opnåelsen af udviklingsmålene vil blive monitoreret i forbindelse med den første status, midtvejsvalueringen og den afsluttende evaluering.

5.1 Udviklingsmål

Ved udviklingsarbejdets afslutning er det målet:

- at andelen af indvandrere og efterkommere i den enkelte vuggestue i de seks udviklingsbydele svarer til den gennemsnitlige andel af indvandrere og efterkommere i bydelenes vuggestuer
- at andelen af indvandrere og efterkommere i den enkelte børnehave i de seks udviklingsbydele svarer til den gennemsnitlige andel af indvandrere og efterkommere i bydelenes børnehaver
- at alle tosprogede børn taler og forstår så godt dansk, at de kan deltage i skolens undervisning og øvrige aktiviteter ved skolestart

Desuden skal udviklingsarbejdet være kendetegnet ved

- at de forskellige pædagogiske tiltag der tages i forlængelse heraf, så vidt muligt er fagligt funderet og tager udgangspunkt i forskning på området
- at det bygger på Københavns Kommunes vedtagne politikker og planer på området
- at lokalforvaltningen, pladsanvisningen og daginstitutionerne inddrages, er aktive i implementeringen af fordelingspolitikken, er i løbende dialog med styregruppen og får ejerskab til udviklingsarbejdet

6 Organisering af udviklingsarbejdet

Udviklingsarbejdet iværksættes i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, og overgår pr. 1. januar 2006 til den nye børneforvaltning.

I forbindelse med den ny forvaltningsstruktur, der træder i kraft januar 2006, forventes det, at der vil ske en omorganisering af både den centrale og den lokale forvaltningsstruktur samt opdeling af kommunen i et antal bydele. Indtil den nye struktur og opdeling er kendt vil forvaltningen arbejde med udgangspunkt i den gamle struktur og opdeling af bydele. Så snart den nye struktur og opdeling er kendt, vil der blive taget højde herfor i implementeringsarbejdet.

Bilag 8 viser et diagram over udviklingsarbejdets organisering i diverse grupper, gruppernes deltagere fremgår af diagrammet. Nedenfor gennemgås gruppernes opgaver og mødefrekvens.

6.1 Centralforvaltningens rolle og opgaver

Børnepasning og sundhed er projektejere, repræsenteret ved kontorchefen og har det daglige ansvar for udviklingsarbejdets implementering og mål og rammestyring. Der nedsættes en styregruppe ledet af kontorchefen. Det er styregruppen, der træffer beslutninger, og er overordnede ansvarlige for implementeringen, mål og rammestyningen samt evalueringen af udviklingsarbejdet.

Der ansættes en projektkoordinator, der, på baggrund af beslutninger taget i styregruppen, har følgende opgaver:

- implementering, mål og rammestyring samt koordinering af udviklingsarbejdet i central- og lokalforvaltningen, herunder styregruppe, arbejdsgrupper, følgegruppe og diverse dialogfora
- dialog med lokalforvaltningen samt daginstitutioner og sundhedsplejersker

- udvikling af handleplaner for de seks udviklingsbydele i samarbejde med lokalforvaltningen og daginstitutionerne
- oprettelse af sprogordninger i daginstitutionerne i samarbejde med lokalforvaltningen
- udvikling af profilinstitutioner i samarbejde med lokalforvaltningen
- oprettelse af et børnehavekulturhus i samarbejde med det lokale center
- udarbejdelse af årlig status og midtvejsevaluering til det politiske udvalg
- afsluttende evaluering af udviklingsarbejdet
- koordinering med Københavnermodellen for Integration (fordelingsindsats på skoleområdet)
- erfaringsindsamling fra andre kommuner

6.2 Gruppernes rolle og opgaver

Styregruppen har til opgave at:

- træffe beslutninger i forbindelse med implementeringen samt mål og rammestyringen af udviklingsarbejdet
- justere og konkretisere Plan for implementering, mål og rammer efter behov på baggrund af bl.a. input fra arbejdsgrupper, følgegruppe samt dialogfora
- kvalitetssikre informations- og dialogdelen
- bidrage til løsning af eventuelle barrierer og problemer, der måtte opstå i processen
- planlægge den første status
- beslutte hvordan udviklingsarbejdet dokumenteres og evalueres på baggrund af input fra arbejdsgrupper, følgegruppe samt dialogfora
- økonomistyre budget til udviklingsarbejdet

Den ansvarshavende kontorchef/afdelingsleder leder styregruppen. Medlemmer af styregruppen udpeges af projektejeren. Styregruppen mødes hver 14 dag eller efter behov i opstartsfasen og herefter ca. hver tredje måned.

Følgegruppen har til opgave at:

- give faglig og lovgivningsmæssig sparring på de tiltag, der iværksættes som følge af udviklingsarbejdet
- understøtte planlægningen og udførelsen af den første status, midtvejsevalueringen og den afsluttende evaluering.
- pege på, hvor der kan ske relevante tilpasninger i forløbet
- bidrage til løsning af eventuelle barrierer og problemer, der måtte opstå i processen

Den ansvarshavende kontorchef/afdelingsleder leder følgegruppen. Medlemmer af følgegruppen udpeges af projektejeren. Følgegruppen er vejledende og har ikke beslutningskompetencer i forhold til udviklingsarbejdet. Følgegruppen mødes ca. to gange årligt.

Arbejdsgruppe 1 har til opgave at:

- udarbejde forslag til præcise retningslinier for sprogordningerne
- planlægge efteruddannelsesforløb for det pædagogiske personale i institutioner med sprogordninger
- foreslå evalueringsmetoder til evalueringen af sprogordningerne, herunder børnenes sproglige udvikling
- løbende at bistå styregruppen med input og faglig sparring i forhold til sprogordningerne

Arbejdsgruppe 2 har til opgave at:

- udarbejde forslag til præcise rammer og definitioner for profilinstitutioner, geografisk isolerede institutioner, Samarbejde på tværs og børnehavekulturhuset
- pege på måder hvorpå institutionerne kan profilere sig, herunder brug af Internettet
- foreslå evalueringsmetoder til evalueringen af modellerne
- løbende at bistå styregruppen med input og faglig sparring i forhold til de forskellige modeller

Arbejdsgruppe 3 har til opgave at:

- videreudvikle kommunikationsstrategien
- bistå styregruppen med sparring og kommentarer til udvikling af diverse informationsmateriale
- planlægge informationskampagne i forbindelse med opstart af sprogordningerne
- planlægge den årlige informationskampagne i forbindelse med 'sommerykket'
- foreslå evalueringsmetoder til evaluering af informationsindsatsen, herunder sundhedsplejens rolle

Arbejdsgruppe 4 har til opgave at:

- udarbejde forslag til hvordan kommunen kan tiltrække børn fra etniske minoritetsgrupper til udflytterbørnehaver
- udarbejde forslag til informationsmateriale om udflytterbørnehaver til forældre fra etniske minoritetsgrupper
- bistå de andre grupper med sparring i forhold til de særlige forhold, der er omkring udflytterbørnehaver

Projektkoordinatoren leder arbejdsgrupperne. Medlemmerne af arbejdsgrupperne udpeges af projektejeren i samarbejde med lokalforvaltningerne. Mødefrekvens i opstartsperioden efter behov, herefter ca. to gange årligt.

Pladsstyregruppen er gruppe bestående af repræsentanter fra Børnepasning og sundhed, ØPA 1 samt leder og jurist fra Den Centrale Pladsanvisning. Pladsstyregruppen varetager generelle opgaver i forbindelse med pladsstyring af dagtilbudspladser samt procedurer og regler indenfor anvisning- og opskrivning til dagtilbud. Pladsstyregruppen mødes fast en gang om ugen.

I forbindelse med udviklingsarbejdet vil Pladsstyregruppen få til opgave at:

- drøfte og informere styregruppen om udviklingsarbejdets indflydelse på den generelle pladsstyring løbende
- sikre at der sker en justering af nuværende datasystemer, pjecer mv. i forbindelse med tiltag i forlængelse af udviklingsarbejdet
- udvikle et konkret forslag til procedurer for en vejledning fra pladsanvisningen, der understøtter fordelingspolitikken
- drøfte og videregive kommentarer til styregruppen om diverse forslag til informationstiltag fra arbejdsgruppe 3

Sundhedsgruppen består af to sundhedsfaglige konsulenter og en udviklingskonsulent. Sundhedsgruppen bidrager til implementeringen og udførelsen af udviklingsarbejdet med dens overordnede indblik i organiseringen og udviklingen af sundhedsplejen i Københavns Kommune. Herunder sparring med projektkoordinator i forbindelse med planlægningen af informationsmøder og udvikling af informationsmateriale til sundhedsplejerskerne.

Forum for sprogordninger, Forum for profilinstitutioner og Forum for samarbejdsmodeller har alle til formål at medinddrage frontpersonalet i daginstitutionerne i de konkrete beslutninger samt skabe dialog mellem styregruppen og de berørte institutioner.

De tre fora har til opgave at:

- Bistå styre- og arbejdsgrupper med konkrete erfaringer fra de enkelte institutioner
- Drøfte og komme med kommentarer til forslag, der bliver udarbejdet i de enkelte grupper
- Drøfte og komme med kommentarer til beslutninger taget i styregruppen

Projektkoordinatoren er ansvarlig for via mødereferater at videregive de kommentarer, der kan være til forslag og beslutninger til styregruppen. Efter behov kan der etableres fællesmøder for styregruppe og dialogforaene.

Projektkoordinatoren leder de tre dialogfora. Medlemmerne af de tre fora udpeges af de lokale forvaltninger i samarbejde med institutionerne i bydelen. Mødefrekvens i opstartsperioden efter behov, herefter to gange årligt.

7 Kommunikationsstrategi

Udviklingsarbejdets succes er i høj grad afhængig af den information, som centralforvaltningen formidler til forældre samt lokalforvaltning og personalet i de berørte daginstitutioner.

Følgende kommunikationsstrategi vil være det bærende element i forvaltningens formidling af information om udviklingsarbejdet.

7.1 De fire målgrupper

- 1) Forældre fra etniske minoritetsgrupper
- 2) Forældre til etnisk danske børn
- 3) Lokalforvaltning og personale i daginstitutionerne
- 4) Offentligheden/presen/politikere

7.2 Forældre fra etniske minoritetsgrupper

- Den løbende orientering og information om sprogordningerne til forældrene varetages af sundhedsplejerskerne, som den primære informationskilde og daginstitutionerne og pladsanvisningen som den sekundære kilde.
- Der vil blive trykt en pjece og en lille folder, der informerer om sprogordningerne. Pjece og folder oversættes til de relevante sprog.
- Der vil blive organiseret informationsmøder i de berørte bydele i forbindelse med opstart af sprogordningerne for at etablere en direkte kontakt til forældre fra etniske minoritetsgrupper og for at give dem mulighed for at komme med spørgsmål og kommentarer. I planlægningen af info-møderne vil der bl.a. blive trukket på de erfaringer, som Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen har gjort i forbindelse med fordelingsindsatsen på skoleområdet.
- I forbindelse med opstarten af ordningerne vil der blive gennemført en informationskampagne via ovennævnte informationsmøder, annoncer på kommunesiderne i lokalaviserne, opslag i bydelens daginstitutioner og kommunens plakatsøjler mm..
- Institutionerne skal gøre opmærksom på at de har en sprogordning i deres årsplan og på kommunens hjemmeside.
- Institutionslisten udvides med oplysninger om hvilke institutioner, der har sprogordninger.
- Der vil blive udarbejdet et særligt informationsmateriale om udflytterbørnehaver til forældre fra etniske minoritetsgrupper. Materialet vil blive udarbejdet på flere sprog.

7.3 Forældre til etnisk danske børn

- Der vil være information om fordelingspolitikken og dertil hørende tiltag via hjemmesiden www.kk.dk. Hjemmesiden vil være klar til brug januar 2006.
- Der vil blive afholdt en årlig kampagne i forbindelse med det store sommerryk. Kampagnens overordnede formål vil være at få forældre til at vælge dagtilbud anderledes, end de gør i dag. Hovedvægten i kampagnen vil være at profilere daginstitutioner med en høj andel af børn fra etniske minoritetsgrupper overfor forældre til majoritetsbørnene. Kampagnen skal bl.a. ske via annoncer på kommunesiderne i lokalaviserne og kommunens plakatsøjler.
- Institutionerne skal endvidere gøre opmærksom på deres profil i deres årsplan og på kommunens hjemmeside.

7.4 Lokalforvaltning og personale i daginstitutionerne

- Der vil blive oprettet en hjemmeside under www.kk.dk som det bærende element. Hjemmesiden vil bl.a. fungere som en vidensbase, og vil være klar til brug primo januar 2006.
- Tilknyttet hjemmesiden vil der blive oprettet et elektronisk nyhedsbrev, der vil blive sendt ud til lokalforvaltningen og alle berørte daginstitutioner. Nyhedsbrevet vil fungere som den primære informationskilde fra centralforvaltningen.

- Projektkoordinator og/eller integrationskoordinator deltager i efteruddannelsesforløb for personale i institutioner med sprogordninger samt i personalemøder i de berørte institutioner efter behov.
- Institutionerne vil på fx informationsmøder blive vejledt i, hvordan de kan tiltrække hhv. minoritetsbørn og majoritetsbørn, herunder hvordan de kan bruge Københavns Kommunes hjemmeside til at profilere sig overfor forældrene.
- Centralforvaltningen vil sætte fokus på fordelingspolitikken over for sundhedsplejerskerne via skriftligt materiale og temadage. Temadagene planlægges i samarbejde med serviceteamcheferne og de koordinerende sundhedsplejersker i de seks bydele.
- Der vil blive bragt artikler i forvaltningens nyhedsbrev om sprogstimulering og integration og i andre relevante blade/magasiner.

7.5 Offentligheden/pressen/politikere

- Orientering vil først og fremmest ske via det elektroniske nyhedsbrev, der vil blive sendt ud til presse, fagblade, politikere og andre interesserede.
- Der vil blive udformet en plan over, hvornår der skal udsendes pressemeddelelser.
- Det politiske udvalg vil få forelagt en status primo 2007, en midtvejsevaluering medio 2008 og en afsluttende evaluering medio 2009

Alle elementerne bliver fra start tænkt sammen og vil supplere hinanden undervejs. Strategien er fleksibel og skal løbende justeres. Der er mulighed for at tænke nye elementer ind, når der opstår behov eller lejlighed.

7.6 Information i opstartsfasen

Forvaltningen forventer, at det bliver endeligt besluttet hvilke institutioner, der skal indgå i udviklingsarbejdet i november.

- Lokalcentre og daginstitutioner, der vil blive berørt, vil blive orienteret via et elektronisk nyhedsbrev.
- Forældre på venteliste til institutioner, hvor der vil blive oprettet sprogordninger, vil modtage en skriftlig orientering med posten fra pladsanvisningen.
- Der vil blive organiseret informationsmøder i de berørte bydele i opstartsperioden, hvor bl.a. projektkoordinatoren og integrationskoordinatoren vil deltage, for at etablere en direkte kontakt til forældre fra etniske minoritetsgrupper og for at give dem mulighed for at komme med spørgsmål og kommentarer.
- I forbindelse med opstarten af ordningerne vil der blive gennemført en informationskampagne via ovennævnte informationsmøder, annoncer på kommunesiderne i lokalaviserne, opslag i bydelens daginstitutioner og kommunens plakatsøjler mm..
- Der vil blive afholdt et pressemøde på en daginstitution i forbindelse med, at opskrivningen til sprogordninger træder i kraft d. 1. december 2005.

8 Sundhedsplejerskernes rolle og opgaver

Sundhedsplejerskerne skal allerede i dag orientere alle familier om, at de skal huske at skrive deres barn op til pasning, inden barnet er fire måneder gammelt. Samtidig med at de orienterer generelt om opskrivning til dagtilbud, skal sundhedsplejerskerne fremover også:

- vejlede forældre om de særlige behov børn med et andet modersmål har, og hvordan forældrene kan støtte børnene i udvikling af modersmål og andetsprog
- Informere forældre til børn med et andet modersmål end dansk om Københavns Kommunes sprogordninger i vuggestuer og børnehaver og vejlede forældrene i, hvordan man skriver sit barn op til en sprogplads
- Udleverer en pjece om sproglig udvikling hos børn med et andet modersmål end dansk og kommunens forskellige tilbud til disse børn

Hvis forældrene ikke taler dansk, skal der medbringes en tolk til besøget. I bydele med særlige mødregrupper for indvandremødre skal sundhedsplejerskerne informere om ovenstående i disse mødregrupper.

Sundhedsplejens rolle i fordelingspolitikken vil blive tænkt ind i den ny ydelses- og aktivitetsprofil for spæd- og småbørns sundhedsplejen, der forventes fremlagt til politisk beslutning medio 2006.

9 Den centrale Pladsanvisnings rolle og opgaver

Den centrale Pladsanvisning skal aktivt give information om sprogordninger til forældre til børn med et andet modersmål end dansk. Det vil sige, at når forældrene henvender sig til pladsanvisningen, skal pladsanviseren spørge, om barnet har et andet modersmål end dansk og i så fald informere forældrene om, hvad en sprogordning er og hvilke institutioner, der tilbyder sprogpladser.

Pladsanvisningen skal endvidere henvise til institutionernes beskrivelser på Internettet samt pjecen om tosprogede børns sproglige udvikling, der udleveres af sundhedsplejersken.

Info-teamet skal udover generelt at informere forældre om sprogordninger, foretage opsøgende arbejde i vuggestuer og dagplejegrupper og ved besøg i mødregrupper informere om fordelingspolitikken og kommunens tiltag i forlængelse heraf.

Pladsstyregruppen vil udvikle et konkret forslag til procedurer for en vejledning fra pladsanvisningen, der understøtter fordelingspolitikken.

10 Lokalforvaltningens rolle og opgaver

Den lokale forvaltning spiller en vigtig rolle i implementeringen og gennemførelsen af udviklingsarbejdet, idet arbejdet netop er baseret på en række modeller, der tager højde for lokale forskelle og særpræg. Lokalforvaltningens særlige kendskab til de enkelte institutioner og forældregrupper i den enkelte bydel er nøglen til indsatsens succes. Implementeringen og gennemførelsen af udviklingsarbejdet skal derfor foregå via et tæt samarbejde mellem lokal- og centralforvaltning.

Lokalforvaltningen dækker over daginstitutionsområdet og sundhedsplejen og vil bl.a. få følgende opgaver:

- Samarbejde med centralforvaltningen om udformning af handleplan for hver enkelt bydel. Centralforvaltningen skriver handleplanen
- Løbende formidling om arbejdet til institutionsledere/sundhedsplejersker i bydelen
- Løbende deltagelse i planlægningsmøder med den centrale koordinator
- Indgå i diverse arbejdsgrupper
- Samarbejde med centralforvaltningen om at finde institutioner, der skal berøres af de forskellige modeller
- Udforme handleplaner for de geografisk isolerede institutioner i samarbejde med de berørte institutioner
- Indgå samarbejdsaftaler for 'Samarbejde på tværs af institutioner' med de berørte institutioner

11 Procesplan

Tid	Aktivitet
24. august 2005	Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget behandler og vedtager ny mål- og rammeindstilling samt selvstændig indstilling om anvisningsregler.

August/september 2005	Børnepasning og sundhed udformer Plan for implementering, mål og rammer
Medio september 2005	Et udkast til planen sendes i høring (daginstitutionerne i de seks bydele, serviceteamcheferne i de seks bydele, T/a-cheferne i de seks bydele, Det rådgivende integrationsudvalg, Integrationsrådet, de faglige organisationer, det centrale forældreforum og Uddannelses- og Ungdomsudvalget) Udkastet lægges samtidig til orientering i dueslag til FAU
5. oktober 2005 kl. 12.00	Høringsfrist for afgivelse af høringssvar til planen
Oktober 2005	Behandling af høringssvar og udformning af endelig plan.
9. november 2005	Endelig plan tilrettet efter høringssvar fremlægges til endelig godkendelse i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget. Der udformes en pressemeddelelse til udsendelse
November/dec 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Nedsættelse af arbejds- og følgegrupper • Afholdelse af de første møder i styregruppen, dialogfora og arbejdsgrupper • Afholdelse af møde med Serviceteamchefer og koordinerende sundhedsplejersker • Udarbejdelse af pjece og folder om sprogordninger • Information til forældre til børn med et andet modersmål end dansk i institutioner med sprogordninger • Udarbejdelse af skriftligt materiale til sundhedsplejerskerne • Planlægning af informationskampagne om sprogordninger • Revidering af institutionssystemet, institutionslisten og opskrivningspjecen • Udarbejdelse af informationshjemmeside til forældre (færdig januar 2006) • Udarbejdelse af hjemmeside til lokalcentre og daginstitutioner (færdig januar 2006)
1. december 2005	Opskrivning til sprogpladser træder i kraft
Primo december 2005	Første nyhedsbrev med orientering om den endelige politiske beslutning og de kommende tiltag sendes ud til lokalforvaltningen, daginstitutionerne, politikere og pressen
Primo december 2005	<ul style="list-style-type: none"> • Pressemøde om sprogordninger i institution, der skal huse en sprogordning • Stormøder for de berørte daginstitutioner
December 2005	Plan over pressemeddelelser for januar – juni udarbejdes
December 2005 – februar 2006	Informationskampagne om sprogordninger, herunder infomøder for forældre til børn med et andet modersmål end dansk om sprogordninger

Primo 2006	Ansættelse af projektkoordinator
Januar 2006	Informationshjemmeside om fordelingspolitikken til forældre går i luften
Primo 2006	Første efteruddannelsesforløb for pædagogisk personale i sprogordninger
Primo 2006	<ul style="list-style-type: none"> • Udarbejdelse af informationsmateriale og udflytterbørnehaver • Informationsmøder for daginstitutioner om profilering • Afholdelse af temadage for sundhedsplejerskerne
1. marts 2006	Anvisning af sprogpladser træder i kraft
1. marts 2006	Lokalcentrene afleverer handleplaner for geografisk isolerede institutioner og samarbejdsaftaler til projektkoordinator
1. april 2006	Handleplaner for de seks bydele fremlægges for direktionen
Forår 2006	Informationskampagne om profilinstitutioner og sprogordninger i forbindelse med 'sommerykket'
1. maj 2006	Indstilling, hvor forvaltningen vurderer om ordningen giver anledning til for mange tomme pladser, fremlægges et nyt Børneudvalg.
Primo 2007	Frelæggelse af status for det politiske udvalg.
Primo 2008	Udarbejdelse af midtvejsevaluering af udviklingsarbejdet
Forår 2007	Informationskampagne om profilinstitutioner og sprogordninger i forbindelse med 'sommerykket'
Medio 2008	Frelæggelse af midtvejsevaluering for det politiske udvalg Frelæggelse af forslag til udbredelse af fordelingsindsatsen i de resterende bydele for det politiske udvalg
Primo 2009	Udarbejdelse af afsluttende evaluering
Medio 2009	Frelæggelse af afsluttende evaluering for det politiske udvalg.

12 Risikovurdering

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har besluttet at sprogpladser udelukkende reserveres til børn med et andet modersmål end dansk og ikke-sprogpladser udelukkende reserveres til børn med dansk som modersmål i de berørte institutioner (FAU 388/2005-vedlagt som bilag 5b). Hvis det ikke lykkes at få forældrene til at vælge anderledes end i dag, vil det betyde, at institutioner med sprogpladser kan komme i en situation, hvor institutionen har tomme pladser af den ene type, samtidig med at institutionen har venteliste til den anden type pladser og derfor længere ventelister til nogle institutioner. Dette vil være en udfordring af pladsgarantien. For at imødegå sådan en situation vil Pladsstyregruppen en gang om måneden trække en statistisk rapport over tomme pladser i de seks bydele og drøfte tallene i gruppen. Pladsstyregruppen skal orientere styregruppen om eventuelle problemer med pladsgarantien i nogle af de seks bydele. Senest 1.

maj 2006 skal forvaltningen fremlægge en vurdering af, om udviklingsarbejdet giver anledning til for mange tomme pladser for det politiske udvalg.

I en overgangsperiode vil majoritetsbørn, der står på venteliste til institutioner, der får oprettet sprogordninger, kunne komme til at vente længere på en plads. Alle forældre der d. 1. december 2005 står på venteliste til en sådan institution vil blive skriftligt orienteret om de ændrede forhold på institutionens venteliste. Forældrene vil herefter kunne skrive barnet op på akutlisten eller til en anden specifik institution med anciennitet fra det nye opskrivningstidspunkt.

Ovenstående to forhold har givet anledning til at Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen fremlægger to selvstændige indstillinger for Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget vedr. finansiering af eventuelt tomme pladser samt anvisningsregler for sprogpladser.

Antallet af sprogpladser i de enkelte institutioner tager udgangspunkt i den nuværende pladssituation. Op- og nednormeringer i de enkelte bydele kan få indflydelse på fordelingen i de enkelte institutioner. Pladsstyrergruppen vil i forbindelse med ændringer i pladssituationen drøfte sammenhængen med fordelingsindsatsen og orientere styregruppen om eventuelle problemstillinger.

Det er forvaltningens erfaring, at meget få forældre fra etniske minoritetsgrupper vælger udflytterbørnehaver. Der er derfor en risiko for, at det bliver sværere at få fyldt sprogpladserne op i udflytterbørnehaverne. For at imødegå dette vil der blive gjort en særligt indsats for at informere forældre fra etniske minoritetsgrupper om disse børnehaver, der vil bl.a. blive udarbejdet informationsmateriale på flere sprog. Der nedsættes en særlig arbejdsgruppe til at tage sig af udflytterproblematikken.

I forbindelse med den ny forvaltningsstruktur, der træder i kraft januar 2006, forventes det, at der vil ske en ændring af opdelingen af kommunens nuværende 15 bydele. Det vil betyde, at de statistiske oplysninger om andelen af indvandrere og efterkommere i de enkelte bydele ikke vil svare til nye træk for de nye bydele. For at sikre muligheden for at evaluere på indsatsen, vil der, i de tre år udviklingsarbejdet forløber, blive holdt fast i de gamle bydelsgrænser, når der trækkes tal. I forbindelse med den afsluttende evaluering af udviklingsarbejdet vil der blive peget på, hvordan der fremadrettet kan arbejdes med bydelsgrænserne.

Med de forestående ændringer af kommunens forvaltnings struktur er der risiko for, at ændrede prioriteringer eller andre uforudsete forhold på grund af strukturændringerne vil kunne forsinke udviklingsarbejdets procesplan.

De forskellige grupper i projektorganiseringen er forpligtet til at oplyse styregruppen om diverse problemstillinger, der opstår i forlængelse af udviklingsarbejdet.

13 Status og evaluering af udviklingsarbejdet

Primo 2007 fremlægges der en status for det første år for det politiske udvalg. I status vil der bl.a. blive fulgt op på:

- Foreløbig opnåelse af udviklingsmål
- Iværksatte tiltag det første år
- Handleplanerne for de seks bydele
- Eventuelle problemstillinger og uforudsete hindringer
- Eventuelle afvigelser fra implemetering- og procesplan og begrundelser
- Eventuelle forslag til justering af rammerne for arbejdet på baggrund af de første erfaringer
- Økonomi

Primo 2008 foretages en midtvejsevaluering af udviklingsarbejdet, og primo 2009 foretages en afsluttende evaluering.

Der skal bl.a. evalueres på følgende:

- Mål i fordelingspolitikken, herunder opnåelse af udviklingsmål
- Udviklingsarbejdets indflydelse på fordelingen af et- og tosprogede elever i skolerne
- Hvorvidt daginstitutionerne oplever tiltag i forbindelse med udviklingsarbejdet som et pædagogisk kvalitetsløft
- Kommunikationsstrategien, herunder hvorvidt sundhedsplejen har fået en afgørende rolle i forhold til vejledning og rådgivning af forældre til børn med et andet modersmål end dansk

I forbindelse med evaluering af udviklingsarbejdet er det afgørende:

- at både brugerne, dvs. forældrene, og frontpersonalet inddrages i evaluering af indsatsen
- at evaluering af udviklingsarbejdet giver tydelige indikationer på hvilke modeller og tiltag der har været en succes og haft en effekt i forhold til fordelingspolitikken

Forslag til metoder til evaluering vil blive udarbejdet i de nedsatte arbejdsgrupper og forelagt de involverede parter til drøftelse i de enkelte dialogfora. Det er styregruppen, der beslutter, hvordan evalueringen skal gennemføres.

14 Koordinering med Københavnermodellen for integration

Københavns Kommune har vedtaget en politik for en mere ligelig fordeling af et- og tosprogede elever i de københavnske folkeskoler. Et centralt element i denne politik er et udviklingsarbejde med fokus på frivillig fordeling og magnetskoler. Der skal ske en koordinering med fordelingsindsatsen på skoleområdet (Københavnermodellen for integration) med fordelingsindsatsen på daginstitutionområdet. Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen vil i den forbindelse rette henvendelse til Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen med henblik på at projektlederen for Københavnermodellen for integration på skoleområdet repræsenteres i ovennævnte følgegruppe.

15 Økonomi

Som det fremgår af bilag 5b har Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget besluttet, at sprogpladser udelukkende reserveres til børn med et andet modersmål end dansk og ikke-sprogpladser udelukkende reserveres til børn med dansk som modersmål. Det betyder, at institutioner med sprogpladser kan komme i en situation, hvor institutionen har tomme pladser af den ene type, samtidig med at institutionen har venteliste til den anden type pladser. Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget behandler d. 9. november en selvstændig indstilling vedrørende finansiering af de eventuelt tomme pladser.

Udviklingsarbejdet er budgettet til 6,6 mill. kr. årligt i 2006, 2007 og 2008. I bilag 9 gennemgås et overslag for anvendelse af de budgetterede midler. Af overslaget fremgår det, at ca. 10 procent af midlerne vil blive anvendt i centralforvaltning og pladsanvisningen, ca. 10 procent vil blive anvendt i lokalforvaltningen, herunder til sundhedsplejen, og de resterende 80 procent af midlerne vil blive anvendt til tiltag i daginstitutionerne. Budgettet er et foreløbigt overslag, de endelige rammer for anvendelse af midlerne er endnu ikke fastlagt. Høringsvarenes forskellige forslag og kommentarer til budgettet for udviklingsprojektet vil indgå i styregruppens endelige beslutning om udmøntningen af midlerne.

16 Bilag

Bilag 1: Fagligt grundlag og begrebsafklaring

Bilag 2: Oversigt over forslag fra høringsvar

Bilag 3: Fordelingspolitik

Bilag 4: Nøgletal for de seks udviklingsbydele

Bilag 5: FAU-indstilling og beslutningsprotokol: Anvisning af sprogpladser

Bilag 6: oversigt over hvilke institutioner i de seks bydele, der vil få oprettet sprogpladser

Bilag 7: oversigt over institutioner, der er udpeget som profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner

Bilag 8: Projektorganisering

Bilag 9: Budgetoverslag

Bilag 1

Dato: 1-11-2005

Sagsnr.: 271950

Dok.nr.: 1683454

Fagligt grundlag og begrebsafklaring

Projektgruppe

Planen er udformet af Børnepasning og sundhed ved Jan Dehn (kontorchef) og Christina Breinholt Schou (integrationskoordinator og religionssociolog) i samarbejde med Ruth Ingemann (fuldmægtig og cand. Pæd.), Lotte Gut (mm), Janni Ammitzbøll og Helle Svinkløv (sundhedsfaglige konsulenter), Lise Møller Jensen (udviklingsmedarbejder) og Mette Bønneland (informationsmedarbejder).

Begrebsafklaring

Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens arbejder med forskellige begreber i forbindelse med integrationsindsatsen på børneområdet afhængig af konteksten. I forbindelse med sprogstimuleringsindsatsen benyttes begreberne et- og tosprogede børn. I andre sammenhænge tales der om børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn.

Børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn

Begrebet børn fra etniske minoritetsgrupper dækker over børn, der har en etnisk minoritetsbaggrund og vokser op som en minoritet i samfundet grundet barnets etniske tilhørsforhold. Majoritetsbørn dækker over børn, der vokser op som en majoritet i samfundet grundet barnets tilknytning til majoritets- sproget, -kulturen og -religionen.

Et- og tosprogede børn

Etsprogede børn forstås her som børn, der vokser op med dansk som modersmål¹.

Tosprogede børn defineres i henhold til folkeskolelovens § 4a som børn, der har et andet sprog end dansk som modersmål, og som først ved kontakt med det omgivende samfund tilegner sig dansk. Det betyder for eksempel, at ingen af forældrene taler dansk med barnet derhjemme.

For at tydeliggøre hvilke børn der er målgruppe for sprogordningerne, bruges her udtrykket 'børn med et andet modersmål end dansk'

¹ Børn der vokser med flere modersmål, hvoraf det ene er dansk tælles i Københavns Kommunes statistik, som etsprogede børn. Det skyldes at Københavns Kommune benytter folkeskolelovens definition af et tosproget barn. Men disse børn, der er simultant tosprogede, er naturligvis tosprogede, når et bredt tosprogsbegreb benyttes.

Det er vigtigt at understrege, at der hverken for de et- og tosprogede børn eller børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørnene er tale om homogene grupper. En skelnen mellem de forskellige begreber sker udelukkende i forvaltningsmæssig sammenhæng og kan aldrig afspejle den mangfoldighed af traditioner, sprog og kulturer, som findes i Københavns Kommunes dagtilbud.

Målgruppe for sprogordninger

Alle forældre til børn med et andet modersmål end dansk vil kunne skrive deres børn op til en sprogplads i en sprogordning. Det pædagogiske tilbud henvender sig til alle børn uanset oprindelsesland, dvs. også børn der har fx færøsk eller grønlandsk som modersmål.

Statistiske begreber

Da det i hht. dansk registerlovgivning ikke er tilladt at registrere oplysninger om bl.a. etnisk baggrund, opererer forvaltningen ikke med begrebet etniske minoriteter som en statistisk størrelse. I statistiske sammenhænge dækker begrebet børn fra etniske minoritetsgrupper derfor over begreberne *indvandrere* og *efterkommere*, som er en opdeling af befolkningen efter statsborgerskab og fødested jf. Danmarks Statistiks definitioner². I talmaterialet indgår alle indvandrere og efterkommere uanset oprindelsesland.

Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen har valgt at opgøre indvandrere og efterkommere efter Danmark Statistiks definitioner, fordi det således er muligt at sammenligne kommunens tal med tal fra Danmarks Statistik. Det betyder, at det er muligt, at de tal, som de enkelte daginstitutioner fremlægger på området, ikke stemmer overens med de tal, som forvaltningen kan fremstille, da det afhænger af hvilken definition institutionen bruger for et barn med etnisk minoritetsbaggrund. Børn, der er tredje generationsindvandrere er ikke omfattet af begreberne *indvandrere* og *efterkommere*. Det skal bemærkes at disse børn godt kan være børn, der har et andet modersmål end dansk og derfor tilbydes en sprogplads.

Uddrag af litteraturliste

Christiansen, Connie C. og Schmidt, G.(2002): Mange veje til integration. Socialforskningsinstituttet

² *Indvandrere* er personer født i udlandet, hvis forældre begge (eller den ene hvis der ikke findes oplysninger om den anden) er udenlandske statsborgere eller født i udlandet. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommere er personer født i Danmark, hvis forældre begge (eller den ene hvis der ikke findes oplysninger om den anden) er udenlandske statsborgere eller født i udlandet. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer.

Christensen, E. og A. Sloth, D.(2005): Børn med anden etnisk baggrund ved skolestart. Socialforskningsinstituttet

Egelund, N.(2003): Tosprogede og dansksprogede. Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag

Evaluering af sprogstimuleringsindsatsen i Københavns Kommune(2004). SFI-Survey

Fokus på tosprogede småbørn(1999): Socialministeriet og Undervisningsministeriet

Gilliam. L.; Olwig, K.F.; Valentin, Karen(2005): Lokale liv, fjerne forbindelser. Hans Reitzels Forlag.

Gimbel, J. , Holmen, A. og Jørgensen, J. N.(2000): 'Det bedste Københavns Kommune har foretaget sig hidtil'. Danmarks Lærerhøjskole

Hannemann, N.(2003): Fokus på - anbragte børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk. UFC, Socialministeriet

Horst, Ch. (2003):Interkulturel pædagogik. Kroghs Forlag

Just J., Kirsten og Nielsen, A.(2001): Tosprogede børn i Danmark. Socialforskningsinstituttet

Karlsson, O. mfl.(2005): Etniske minoriteter- et nyt proletariat. Social Forskning. Socialforskningsinstituttet

Konvention om Barnets Rettigheder (1991). Dansk Unicef Komité og Socialministeriet

Korsgaard, O.(2004):Medborgerskab, identitet og demokratisk dannelse. Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag

Løntoft J. og Raal, K. (1998):Fra fil til elefant. Special-pædagogisk forlag

Sperschneider, L. A. og Nørskov, Karen.(2004): Tværkulturel Forældresamarbejde. Forlaget Munksgaard Danmark

Sådan gør vi- integration af tosprogede småbørn i store og små kommuner. Uddannelsesstyrelsens temahæfteserie nr. 12- 2001

Dato: 27-10-2005

Bilag 2

Sagsnr.: 271950
Dok.nr.: 1681864

Oversigt over høringsforslag, der skal indgå i implementeringen af 'Mangfoldighed i Københavns dagtilbud'

Sprogordninger og det pædagogiske arbejde i daginstitutionerne

- Der er behov for efteruddannelse af hele personalegruppen i daginstitutioner, der får etableret sprogordninger.
- Bekymringen for at organiseringen af sprogordningerne i den enkelte institution vil føre til, at den/de pædagoger, der er tilknyttet sprogordningen, ikke bliver knyttet til børnene i egen børnegruppe, men går på tværs af børnegrupper. Hertil knyttet et forslag om at øge andelen af sprogpædagoger - finansieringen findes ved ikke at oprette et børnehavekulturhus - men fokusere på model D 'samarbejde på tværs' i de enkelte institutioner.
- Forslag om at nednormere børnetallet i institutioner med en høj andel af børn fra etniske minoritetsgrupper og børn med svag hjemmebaggrund.
- Bekymring for at institutioner, der får oprettet sprogordninger, i opstartsfasen ikke vil være et lige så godt tilbud til familier fra etniske minoritetsgrupper, fordi institutionerne ikke i lige så høj grad som institutioner, der har haft børnene i mange år, har den faglighed og erfaring, der er nødvendig i arbejdet med disse børn og deres forældre.
- Forslag om at der i stedet for indsatsen med fordeling sættes på en nednormering af gruppestørrelserne i daginstitutionerne, samt en opnormering antallet af pædagogiske personale i institutionerne.
- Der skal tages højde for forældrebestyrelsens kompetencer i forhold til det pædagogiske grundlag og retningslinier for sprogordninger.
- Forslag om at midler til uddannelse lægges ud til de enkelte institutioner for at fremme institutionernes frie valg og kunne rette uddannelsen mod en hel personalegruppe frem for enkelte ansatte.

Børnehavekulturhus

- Integration og sprogstimulering foregår primært i dagligdagen og ikke i skemalagte kulturhus.
- Forslag om ikke at oprette et børnehavekulturhus - men i stedet fokusere på model D 'samarbejde på tværs' i de enkelte

institutioner. De frivillige midler skal finansiere uddannelse af sprogpædagoger.

Kommunikationsstrategi

- Opprioritering af sundhedsplejens rolle i forbindelse med information og sprogordninger.
- Nedprioritering af hjemmesider, infokampagner, stormøder mv.- der skal informere på sprogordningerne.
- Forslag om at der udarbejdes visuelt informationsmateriale om sprogordninger til forældrene i form af en DVD.
- Forslag om at iværksætte en brugerundersøgelse, der peger på forældrenes bevæggrunde for at vælge dagtilbud, som de gør.
- Inddragelse af forældre med etnisk minoritetsbaggrund som rollemodeller i forbindelse med informationsmøder mv. om sprogordninger.

Pladsanvisning mv.

- Forslag om at ansætte pædagogisk uddannet personale i Den Centrale Pladsanvisning til at vejlede om sprogordninger.
- Bekymring for hvorvidt, det er hensigtsmæssigt, at forvaltningen allerede d. 1. maj 2006 skal fremlægge en oversigt over antallet af tomme pladser til Børne- og Ungdomsudvalget.
- Forslag om at overflytningsretten mindskes.
- Forslag om reservering af pladser til majoritetsbørn i profilinstitutionerne.
- Forslag om at kunne skrive kontanthjælpsmodtageres børn på venteliste til sprogpladser, hvis de har et andet modersmål end dansk.
- Forslag om at indføre en generel venteliste.
- Bekymring for hvorvidt oprettelsen af sprogpladser kan få indflydelse på søskendehensynet.
- Bekymring for hvorvidt reglen om opskrivning inden fire måneder, vil have indflydelse på forældrenes beslutning om at skrive deres barn op til en sprogplads.

Evaluerings

- Forslag til at der også evalueres på hvorvidt der har fundet reel integration sted. Institutionerne bør inddrages i evalueringsarbejdet.
- Forslag om at afholde en konference for de berørte institutioner, hvor der kan blive samlet op på institutionernes erfaringer ved afslutningen af udviklingsarbejdet.

Økonomi og organisering af projektet

- Forslag om at øge andelen af ressourcer der tilføres lokalforvaltning, herunder at der afsættes timer i projektkoordinatorens tid til at være i lokalforvaltningen.
- Der bør afsættes ressourcer til informationsdelen i daginstitutionerne.
- Der bør afsættes midler til et selvstændigt besøg fra sundhedsplejerskerne af en times varighed, hvis sundhedsplejersken skal kunne informere forældrene ordentligt.
- Spørgsmål til løntillægget, hvem skal det gives til, da projektet vil involvere hele institutionen?
- Bekymring for hvorledes indsatsen skal finansieres ud over de tre år - vil det være en indsats der kommer til at indgå i den daglige drift uden ressourcer?
- Bekymring for hvorvidt alle daginstitutioner fremadrettet vil få tildelt midler til arbejdet med sprogstimulering i henhold til folkeskolelovens § 4a.

Bilag 3

Fordelingspolitik for dagtilbudsområdet

Vedtaget af Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget d. 24. august 2005

1. Fordelingspolitikken har til formål at fremme mødet mellem børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn med henblik på en gensidig integration samt at styrke minoritetsbørnens sproglige udvikling
2. Målet er, at børnesammensætningen i Københavns Kommunes dagtilbud skal afspejle beboersammensætningen i det enkelte byområde. Andelen af børn med et andet modersmål end dansk i det enkelte dagtilbud bør afspejle andelen i bydelen
3. Arbejdet for at opnå en ændret fordeling af børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn foregår i respekt for alle forældres ret til at vælge dagtilbud og baserer sig dermed på frivillighed for både minoritets- og majoritetsforældre
4. Forvaltning og dagtilbud har en fælles forpligtigelse til at arbejde for opfyldelse af målsætningen

Indvandrere og efterkommerbørn Bilag 4

Bydel	Andel i bydelen 1-5 år	Andel i bydelen 1-2 år	Andel i bydelen 1-2 år	Andel i bydelen 1-5 år	Andel i bydelen 3-5 år	Andel i daginstitutionerne 1-2 år	Andel i daginstitutionerne 1-5 år	Andel i daginstitutionerne 3-5 år	Normering vuggestue	Normering børnehave	Beregnete sprogpladser 0-2 år	Beregnete sprogpladser 3-5 år
Bispebjerg	43%	35%	37%	27%	47%	37%	27%	40%	752	1120	87	132
Brønshøj	34%	31%	31%	28%	35%	31%	28%	32%	797	1620	111	159
Indre Nørrebro	31%	26%	25%	19%	36%	25%	19%	30%	794	1085	64	108
Sundby Nord	32%	28%	29%	22%	34%	29%	22%	31%	378	649	41	60
Valby	25%	22%	21%	18%	27%	21%	18%	24%	901	1538	70	114
Ydre Nørrebro	45%	47%	37%	33%	51%	37%	33%	59%	977	1080	130	242
I alt	25%	21%	21%	16%	28%	21%	16%	24%	10937	16405	792	1219

aug-05

DAGSORDENSPUNKTER

for ordinært møde onsdag den 24. august 2005

Bilag 5a

4. Anvisning af sprogpladser (bilag)

J.nr. FA 388/2005

INDSTILLING

Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen indstiller,

at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder, at nedenstående initiativer sættes i gang. Initiativerne i udviklingsarbejdet indebærer en økonomi på 17,3 mill. kr. over en treårig periode (udover de allerede afsatte 2,5 mill. kr til Bedre integration i børnehaver jf. BR 395/05 J.nr. 395/05- dvs. i alt 19,8 mill. kr.). En igangsættelse af initiativerne forudsætter, at der findes finansiering enten over det forventede mindreforbrug i Børneplanen (jf. den reviderede udbygningsplan vedtaget 11. maj) eller ved budgetforhandlingerne for 2006.

at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder anvisningsregler for sprogpladser.

at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder, at anvisningsreglerne for sprogpladser evalueres primo 2007 med henblik på eventuelle justeringer af reglerne.

RESUME

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltrådte d. 11. maj indstillingen 'Konkrete forslag til fordeling af børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn i daginstitutioner' (behandles igen d. 24. august).

I den forbindelse skal der oprettes sprogpladser i udvalgte institutioner, og Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget skal derfor træffe principbeslutning vedrørende rammerne for visitering af sprogpladser samt overgangsordning for de børn, der allerede er skrevet op på ventelister.

Det tilstræbes, at reglerne for anvisning af sprogpladser lægges så tæt op af de eksisterende regler for anvisning til dagtilbud som muligt.

DAGSORDENSPUNKTER ... fortsat

for ordinært møde onsdag den 24. august 2005

Til institutioner med sprogordninger vil der blive oprettet to ventelister, én for almindelige pladser og én for sprogpladser. Børnene vil blive anvist pladser til hhv. sprogpladser og almindelige pladser afhængigt af forældrenes ønske. *Det nuværende regler om søskendehensyn fastholdes, således at fortrinsretten gælder indenfor normeringen af henholdsvis almindelige pladser og sprogpladser. For at undgå tomme pladser vil ledige sprogpladser blive tilbudt til børn fra ventelisten til almindelige pladser. [Se FAU's ændringer jf. beslutningsprotokol – bilag 3b)*

I henhold til den vedtagne fordelingspolitik vil det kun være forældre, der aktivt søger om at få deres barn i en sprogordning, der vil få tilbudt en sprogplads til deres barn. På den måde sikres forældrenes frie valg mest muligt. Til gengæld begrænses modellens fordelingspotentialer.

Oprettelsen af sprogordninger i institutioner med lav andel af børn fra etniske minoritetsgrupper vil betyde, at forældre, der har skrevet deres børn op til sådanne institutioner før ordningen blev etableret, vil opleve at stå længere tid på venteliste end først forventet, fordi antallet af almindelige pladser vil blive reduceret/konverteret. Forvaltningen vil orientere forældrene herom, samt om de alternative muligheder kommunen kan tilbyde, hvis de ønsker en plads hurtigt.

Det foreslås, at opskrivningen til sprogpladser begynder *1. januar 2006 [Ændret til 1. december 2005 i henhold til ny tidsplan]*, og at anvisningen af sprogpladser begynder 1. marts 2006. Opskrivningen sker efter den eksisterende praksis for etablering af nye pladser.

Etableringen af og anvisningen af pladser til sprogordninger forudsættes af, at der findes en finansiering af udviklingsarbejdet enten over det forventede mindreforbrug i Børneplanen (jf. den reviderede udbygningsplan vedtaget 11. maj) eller ved budgetforhandlingerne for 2006.

SAGSBESKRIVELSE

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltrådte d. 11. maj indstillingen 'Konkrete forslag til fordeling af børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn i daginstitutioner' (behandles igen d. 24. august).

Om anvisning af pladser står der bl.a. i indstillingen:

DAGSORDENSPUNKTER ... fortsat

for ordinært møde onsdag den 24. august 2005

De foreslåede fordelingsmodeller vil indebære en mindre begrænsning af forældrenes frie valg. Der vil være tale om, at 14 procent af pladserne i de fire (nu seks ifølge ændringsforslag) bydele tilsammen vil blive forbeholdt børn med et andet modersmål end dansk. De nuværende opskrivningsregler fastholdes med lettere ændringer i principperne for selve anvisningen.

På baggrund heraf skal udvalget træffe principbeslutning vedrørende rammerne for visitering til sprogpladser.

De overordnede principper for anvisning til dagtilbud er i dag:

- anciennitet efter opskrivning for 0-2-årige børn samt aldersanciennitet for 3-6-årige børn
- fri overflytningsret
- det er forældre frit at søge de institutioner som bedst skønnes at varetage barnets behov.

Anvisningen til sprogpladser sker i henhold til den fordelingspolitik, som Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltrådte på sit møde d. 11. maj. Der tages udgangspunkt i, at en ændret fordeling af børn fra etniske minoritetsgrupper og majoritetsbørn baserer sig på frivillighed.

Det er således frivilligt, om forældrene vil skrive deres barn op til en sprogplads eller ej, og det er derfor kun de forældre, der aktivt ønsker deres barn i en sprogordning, der vil få tilbudt en sprogplads til deres barn. Ved aktiv søgning forstås, at forældrene på ansøgningskemaet oplyser, at barnet har et andet modersmål end dansk, og at de ønsker en sprogplads.

Om anvisningen af pladser i børnehave stod der i indstillingen følgende:

Med den generelle venteliste er det i højere grad muligt at fordele pladserne i henhold til fordelingspolitikken, så længe Pladsanvisningen har mulighed for at give alle forældre et tilbud om pasning.

DAGSORDENSPUNKTER ... fortsat

for ordinært møde onsdag den 24. august 2005

Det foreslås af hensyn til forældrenes frie valg, at et barn uanset sprogoplysninger visiteres på lige fod med de øvrige børn på den generelle venteliste, hvis forældrene ikke har tilkendegivet ønske om sprogplads i forbindelse med opskrivningen.

En sådan regel medfører en begrænsning af det fordelingspotentiale, der findes i anvisning via en generel venteliste, men reglen sikrer det frie valg.

Overgangsordning for forældre med børn på venteliste til berørte institutioner

I en overgangsperiode vil forældre, der har skrevet deres børn op i en institution, hvor der bliver oprettet sprogpladser, opleve at skulle stå længere tid på ventelisten end først beregnet, fordi antallet af almindelige pladser vil blive reduceret. Forældre, der har skrevet deres barn op på venteliste til en eller flere institutioner, hvor der bliver oprettet en sprogordning, vil blive skriftlig orienteret herom.

Så snart der foreligger en politisk beslutning om hvilke institutioner, der vil blive berørt, vil Den Centrale Pladsanvisning orientere forældrene.

Forældrene vil blive orienteret om alternative muligheder. Børnehavebørn vil kunne få anvist en anden plads via den generelle venteliste. Vuggestuebørn kan benytte sig af akutlisten, hvor barnet indenfor to måneder vil blive tilbudt en plads i vuggestue eller dagpleje i egen bydel eller nabobydelen. Endvidere vil der blive henvist til at kontakte pladsanvisningen for yderligere konkret vejledning.

Forvaltningen har udarbejdet en informationsskrivelse til forældre om udviklingsarbejdet, der er tilgængeligt på Københavns Kommunes hjemmeside. Der har på nuværende tidspunkt været én henvendelse fra et forældrepar, der ønskede yderligere oplysninger om konsekvenser af oprettelse af sprogordninger.

Anvisning af pladser

Forældre kan kun skrive deres barn op til hver institution én gang, hvilket betyder, at man ikke kan ønske både en almindelig plads og en sprogplads i samme institution.

Anvisning af vuggestuepladser

De nuværende regler om opskrivning til to specifikke dagtilbud fastholdes. Ansøgningskemaet udvides med et felt, hvor forældrene skal oplyse barnets modersmål. Der vil være to ventelister til institutioner med sprogpladser. Børnene på ventelisterne anvises

DAGSORDENSPUNKTER ... fortsat

for ordinært møde onsdag den 24. august 2005

pladser til henholdsvis 'sprogpladser' og almindelige pladser afhængigt af forældrenes ønske.

Anvisning af børnehavepladser

De nuværende opskrivningsregler til børnehave fastholdes. Der anvises efter alder, og forældrene skal som ved opskrivning til vuggestue, oplyse barnets modersmål. Når der bliver en ledig plads i en sprogordning tilbydes pladsen til det ældste barn på venteliste til sprogordningen.

Antal sprogpladser i integrerede institutioner

Da børn typisk går to år i vuggestue og tre år i børnehave, skal der i en integreret institution være ca. 40 procent vuggestuepladser og ca. 60 procent børnehavepladser for at undgå flaskehalsproblemer. Andelen af vuggestue- og børnehavepladser i sprogordningen i integrerede institutioner, skal afspejle denne procentvise fordeling. Dog er det muligt at oprette en højere andel af sprogpladser i børnehavedelen, der kan tilbydes børn udefra.

Søskendehensyn

Det nuværende søskendehensyn fastholdes. Der gives ikke søskendehensyn til børn, der skal i vuggestue. Dog kan barnet beholde sin placering på ventelisten til den institution, barnets bror eller søster er indmeldt i, selvom barnet får tilbudt plads i en anden institution.

Børn med søskende i børnehaven får et generelt fortrin til en ledig plads i samme børnehave, dog tidligst fra den første i den måned barnet fylder to år og ti måneder. Fortrinsretten gælder indenfor normeringen af henholdsvis almindelige pladser og sprogpladser.

Ledige pladser

Hvis der ikke er børn på ventelisten til sprogpladser i en vuggestue tilbydes pladsen som en almindelig plads til børn på den specifikke venteliste, dernæst til børn på akutlisten.

Hvis der ikke er børn på venteliste til sprogpladser i en børnehave, tilbydes pladsen som en almindelig plads til det ældste barn på den generelle venteliste. Derved konverteres en sprogplads til almindelig plads. Næste gang der er en ledig plads i institutionen, anviser pladsanvisningen et sprog barn, hvis der er et sprog barn på venteliste.

[Se FAU's ændringer jf. beslutningsprotokol – bilag 3b)

Hvis et barn, der har ønsket sprogplads visiteres til en almindelig plads, bliver barnet ikke omfattet af sprogordningen.

DAGSORDENSPUNKTER ... fortsat

for ordinært møde onsdag den 24. august 2005

Der vedlægges som bilag 1 cases på opskrivninger til børnehave og eksempel på en vuggestue, der får oprettet sprogpladser.

Opskrivning til og etablering af sprogpladser

I december 2005 [~~Ændret til november 2005 i henhold til ny tidsplan~~] forventes Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget i henhold til tidsplanen at tiltræde hvilke institutioner, der vil få oprettet sprogpladser. Det foreslås, at det fra den 1. januar 2006 [~~Ændret til 1. december 2005 i henhold til ny tidsplan~~] vil være muligt at skrive sit barn på venteliste til en sprogordning i vuggestue eller børnehave. Efter etablering af sprogordninger i de enkelte institutioner vil børnene kunne anvises sprogpladser fra 1. marts 2006.

Anvisningen af børn til sprogpladser foregår i takt med, at der bliver tomme pladser i de berørte institutioner.

Opskrivning til sprogplads i vuggestue i opstartsfasen

Ifølge ovennævnte forslag vil det fra 1. januar 2006 være muligt at skrive sit barn på venteliste til en sprogplads i en specifik institution. Barnet vil blive skrevet på venteliste med ansøgningsdatoen som anciennitet. Barnet kan dog tidligst få anciennitet på ventelisten fra det er fire måneder. Hvis flere børn bliver skrevet på venteliste samme dag, vil de ældste af disse børn få plads først.

Et barn, der i forvejen står på venteliste og ønsker at skrive sig op til en sprogplads, skal skrives op på ny og får derved en ny anciennitetsdato. Det bliver således ikke muligt at overføre barnets anciennitet fra en anden venteliste ved opskrivning til en sprogplads. Dette er i overensstemmelse med den eksisterende praksis i forbindelse med etablering af nye pladser.

Opskrivning til sprogplads i børnehave i opstartsfasen

Ifølge ovennævnte forslag vil det fra 1. januar 2006 være muligt at skrive sit barn op til en sprogplads i børnehave. Opskrivning til børnehave sker efter gældende regler således, at der anvises efter alder.

MILJØVURDERING

Sagstypen er ikke omfattet af Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens positivliste over sager, der skal miljøvurderes.

DAGSORDENSPUNKTER ... fortsat

for ordinært møde onsdag den 24. august 2005

ØKONOMI

Forvaltningen vurderer, at hele udviklingsarbejdet vil koste 6,6 mill. kr. årligt i de tre første år (i alt 19,8 mill. kr.) med start i 2006, baggrundsnotat for det samlede budget er vedlagt som bilag 2 i denne indstilling.

Der er på nuværende tidspunkt ikke taget beslutning om, hvorledes udviklingsarbejdet skal finansieres.

2,5 mill. kr. af udgifterne i 2006 kan findes via afsatte midler til Bedre integration i børnehaver (jf. BR 395/05 J.nr. 395/05).

De resterende midler (17,3 mill. kr.) til dækning af udviklingsarbejdet i 2006, 2007 og 2008 foreslås finansieret enten over det forventede mindreforbrug i Børneplanen (jf. den reviderede udbygningsplan vedtaget 11. maj) eller fundet ved budgetforhandlingerne for 2006.

ANDRE KONSEKVENSER

Tilretningen af institutionssystemet og opskrivningspjece vil have mindre administrative konsekvenser. Der forventes et øget pres på den almindelige telefon- og personlige vejledning i Den Centrale Pladsanvisning i opstartsfasen.

HØRING

Ingen.

BILAG

Bilag 1: Cases

Bilag 2: Baggrundsnotat til budget for udviklingsprojekt

Grethe Munk

/

Carsten Stæhr Nielsen

Bilag 5b

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde onsdag den 24. august 2005

4. Anvisning af sprogpladser (bilag)

FAU 388/2005 J.nr. 388/2005

INDSTILLING OG BESLUTNING

Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen indstiller,

at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder, at nedenstående initiativer sættes i gang. Initiativerne i udviklingsarbejdet indebærer en økonomi på 17,3 mill. kr. over en treårig periode (udover de allerede afsatte 2,5 mill. kr til Bedre integration i børnehaver jf. BR 395/05 J.nr. 395/05- dvs. i alt 19,8 mill. kr.). En igangsættelse af initiativerne forudsætter, at der findes finansiering enten over det forventede mindreforbrug i Børneplanen (jf. den reviderede udbygningsplan vedtaget 11. maj) eller ved budgetforhandlingerne for 2006.

at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder anvisningsregler for sprogpladser.

at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder, at anvisningsreglerne for sprogpladser evalueres primo 2007 med henblik på eventuelle justeringer af reglerne.

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets beslutning i mødet den 24. august 2005

Udvalget besluttede at behandle punkt 3 og 4 under ét.

Udvalget besluttede, at afsnittet vedr. søskendehensyn på s. 13. i punkt 3 skal udgå af indstillingen.

Indstillingerne blev tiltrådt med følgende tilføjelser under punkt 4:

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder anvisningsregler for sprogplader således, at sprogpladserne udelukkende reserveres de børn, der har behov for en sprogplads.

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder anvisningsregler for sprogplader således, at ikke-sprogpladser reserveres børn, som ikke har behov for sprogpladser.

Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget tiltræder, at et nyt Børneudvalg senest den 1. maj 2006 vurderer om ordningen giver anledning til for mange tomme pladser.

Udvalget konkluderede i relation til punkt 4, at der formentlig vil være tomme plader i en overgangsperiode indtil systemet har fundet sin ligevægt.

Gunhild Legaard (O) tog forbehold.

Institutioner med sprogpladser

Bilag 6

YDRE NØRRREBRO

Institutionsnummer	Institutionsnavn	Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Sprogpladser 0-2 år	Sprogpladser 3-5 år
35357	STEFANSGÅRDENS BØRNEHAVE	10	20	3	12
37202	SNORREGÅRDEN	60	0	20	
37206	VUGGESTUEN TITANIA	48	0	16	
37229	UNIVERSET	32	0	11	
37258	RÅDMANDSGADES VUGGESTUE	44	0	15	
37318	CISMOFYTTEN	36	66	12	39
37460	BØRNEJUNGLEN	48	62	16	37
37467	STENROSEN	72	50	24	30
37502	ESROMGADES INTEGREREDE INST.	44	22	15	13
35505	RØDE ROSE II	0	20		12
35506	BLOKHUSET	0	42		25
35512	HUDEGÅRDEN	0	34		20
37386	NORDSTJERNEN	0	38		22
37395	SPANAGER	0	40		24
Sprogpladser i alt				130	232
Indmeldte etniske børn i alt i bydelen				260	484
Sprogpladsprocenter				50	48

VALBY

Institutionsnummer	Institutionsnavn	Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Sprogpladser 0-2 år	Sprogpladser 3-5 år
35304	SPINDEGÅRDENS INTEGR. INST.	42	66	8	16
35443	VIGERSLEV SOGNS MENIGHEDSBHV.	12	22	3	5
35562	VALBY BØRNEASYL	12	22	5	5
37220	REGNBUEEN	33	0	6	
37296	MOSESTYKKETS VUGGESTUE	40	0	7	
37392	IDRÆTSBØRNEHAVEN RYVANG 2	8	62		15
37414	HVIDTJØRNNEN	0	86		21
37446	EVENTYRHAVEN	36	44	6	11
37478	ARKEN	36	66	6	16
37545	ISBJØRNNEN	72	113	13	27
37523	VED PARKEN	64	31	12	
Sprogpladser i alt				66	115
Indmeldte etniske børn i alt i bydelen				140	227
Sprogpladsprocenter				47	51

SUNDBY NORD

Institutionsnummer	Institutionsnavn	Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Sprogpladser 0-2 år	Sprogpladser 3-5 år
35456	MØLLELÆNGENS BØRNEHAVE	0	30		9
35542	MOSEGRISEN	24	40	5	12
35573	SUNDBY SOGNS INTEGR. INST.	0	20		6
35683	SUNDPARK	36	44	8	14
37201	F/S ROSA	60	66	13	20
37299	VUGGESTUEN JACOB HOLMS MINDE	41	0		9
Sprogpladser i alt				35	62
Indmeldte etniske børn i alt i bydelen				82	119
Sprogpladsprocenter				43	52

INDRE NØRREBRO

Institutionsnummer	Institutionsnavn	Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Sprogpladser 0-2 år	Sprogpladser 3-5 år
35235	DOSSERINGENS VUGGESTUE	84	0		16
35477	BETHLEHEMS SOGNS MENIGHEDSBHV	0	25		8
37223	MØLLEHUSET	48	0		9
37391	RYVANG I	0	64		16
37428	STENURTEN	36	50	7	15
37496	KASTANIEHUSET	24	44	5	13
37498	GULDSMEDEN	36	46	12	15
37554	KAPELVEJS FRITIDSCENTER	24	42	7	13
37562	KERNEHUSET	30	40	10	12
Sprogpladser i alt				65	91
Indmeldte etniske børn i alt i bydelen				128	215
Sprogpladsprocenter				51	42

BRØNSHØJ-HUSUM

Institutionsnummer	Institutionsnavn	Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Sprogpladser 0-2 år	Sprogpladser 3-5 år
35248	HUSUM MENIGHEDSVUGGESTUE	44	0	12	12
35268	UNGDOMSGÅRDENS VUGGESTUE	53	0	15	15
35309	BELLAHØJ BØRNEHAVE	0	64		20
35345	LILLEFOD	0	30		10
35410	PARKHØJ	0	36		12
35415	REGNBUEJ	0	66		21
35446	UNGDOMSGÅRDENS BØRNEHAVE	0	53		17
35484	HUMLEBO	0	34		11
35682	HUSUMVOLD	24	44	7	14
37209	HALETUDSEN	33	0	9	9
37212	RØDKILDE	80	0	22	22
37213	STOPPESTEDET	22	0	6	6
37218	SVANEN	36	0	10	10
37298	RUGVEJS VUGGESTUE	44	0	12	12
37451	ARKEN	12	44	3	14
37471	SLOTTET	36	44	10	14
37512	HABETS ALLES BØRNEHUS	0	22	7	7
37537	HAVEN	12	44	3	14
Sprogpladser i alt				111	154
Indmeldte etniske børn i alt i bydelen				221	317
Sprogpladsprocenter				50	49

BISPEBJERG

Institutionsnummer	Institutionsnavn	Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Sprogpladser 0-2 år	Sprogpladser 3-5 år
35332	SCHOUS INTEGREREDE INSTITUTION	21	24	6	10
35311	BØRNEHAVEN HURLUMHEJ	12	44	3	18
35380	KANTORPARKENS BØRNEHAVE	12	28	3	11
35430	RÅDVADSVES BØRNEHAVE	0	22		9
35523	UTTERSLEV KIRKES BØRNEGÅRD	0	114		46
37237	FILOSOFVÆNGETS VUGGESTUE	66	0	18	18
37240	SOLSTRÅLEN	60	0	16	16
37267	VÆKSTHuset	91	0	25	25
Sprogpladser i alt				71	93
Indmeldte etniske børn i alt i bydelen				173	263
Sprogpladsprocenter				41	35

Antal sprogpladser i alt

Sprogpladser 0-2 år	Sprogpladser 3-5 år
479	748

Antal profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner

YDRE NØRREBRO

Institutionsnummer	Institutionsnavn
35356	HARALDSGÅRDENS BØRNEHAVE/BUS
35359	HERMODSGADES BØRNEHAVE
35429	SAMUELGÅRDENS BØRNEHAVE
37222	MJØLNERPARKENS VUGGESTUE
37486	11'EREN
37542	KRIBLE-KRABLE
Antal profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner	

VALBY

Institutionsnummer	Institutionsnavn
35313	TIMOTHEUS SOGNS MENIG.BHV.
35324	ÅLHOLM KIRKES BØRNEHAVE
37366	LABYRINTEN
37487	AKACIEHUSET
Antal profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner	

INDRE NØRREBRO

Institutionsnummer	Institutionsnavn
35326	REGNBUEN
35381	LINDEN
35382	TROLDPILEN
35471	JORDKLODEN
35494	BLÅGÅRDS SOGNS MENIGHEDSBHV.
35538	BLÅGÅRDS SOGNS INTG. INST.
37599	PRINSESSE THYRAS BØRNEHUS
Antal profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner	

BRØNSHØJ-HUSUM

Institutionsnummer	Institutionsnavn
35305	BØRNEHAVEN VOLDPARKEN
35341	KOLLEKTIVHUSETS BØRNEHAVE
35342	HUSUM BØRNEHAVE
35485	HALVDAGSBØRNEHAVEN BELLAHØJ
35568	TINGBJERG FRITIDSCENTER
37228	REGNBUEN
37274	TOMMELISE
37344	MULDAGER
37382	ÅKANDEN
37472	BØRNEHUSET GROSTEDET
37480	BØRNEHUSET Toften

Antal profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner

Antal profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner i alt

Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner
0	64	B
0	20	B
0	60	B
30	0	B
0	66	B
40	62	B
		6 profilinstitutioner

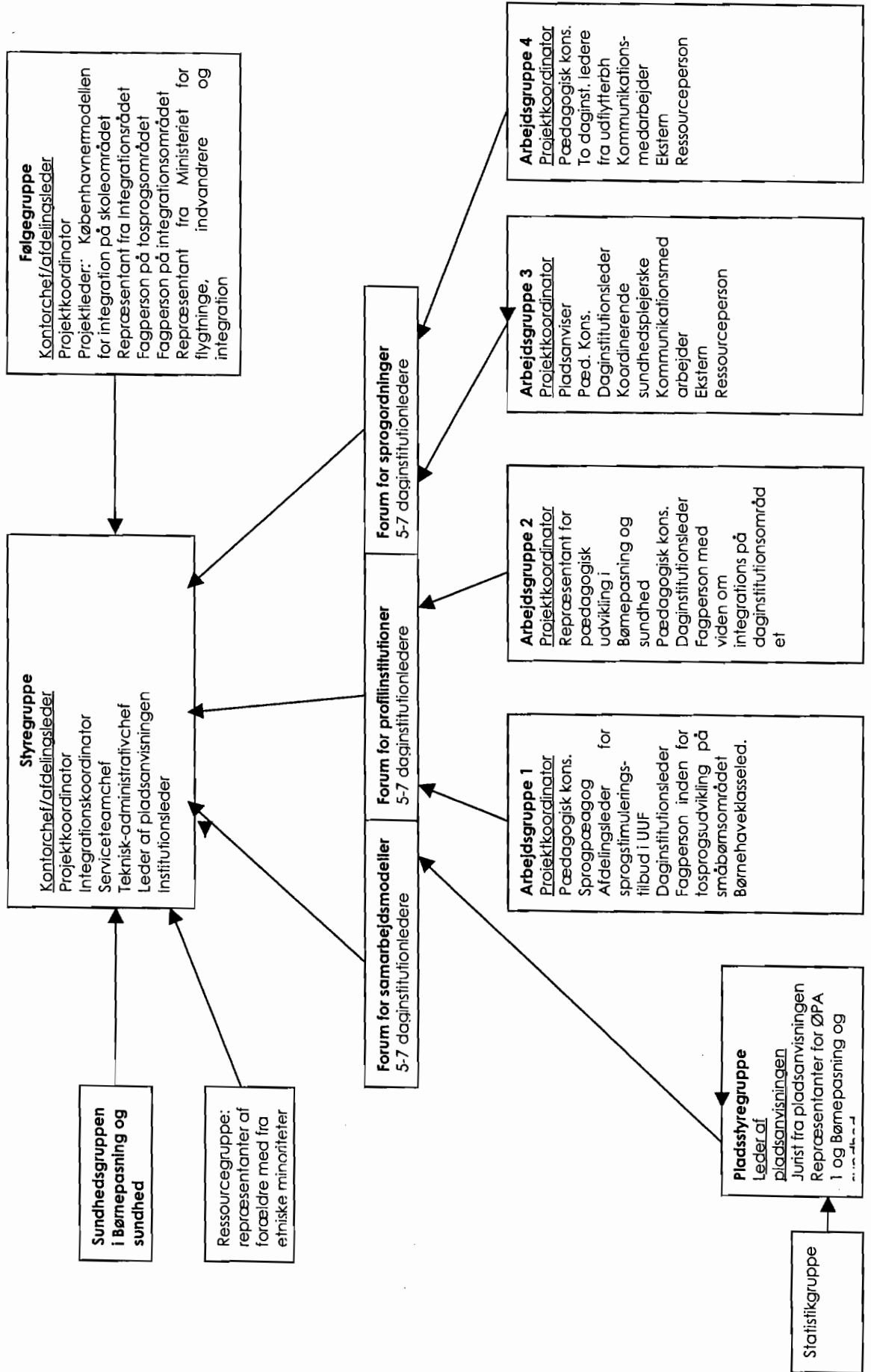
Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner
12	60	B
12	20	B
0	42	B
36	69	B
		4 profilinstitutioner

Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner
0	44	B
13	40	B
13	40	B
0	32	B
12	22	B
36	40	B
10	35	B
		7 profilinstitutioner

Vuggestuenormering	Børnehavenormering	Profilinstitutioner og geografisk isolerede institutioner
0	63	B
0	45	B
13	44	B
0	22	B
0	50	B
34	0	C
44	0	B
6	20	B
13	63	B
32	20	C
36	44	B
		9 profilinstitutioner og 2 geografisk isolerede institutioner

	26 profilinstitutioner og 2 geografisk isolerede institutioner
--	--

Bilag 8: Projektorganisering

Bilag 9

Dato: 12. juli 2005

Sagsnr.: 270587
Dok.nr.: 1618092

Baggrundsnotat til budget

	Udviklingsarbejde	Første år	2. år	3. år
1	Projektkoordinator inkl. Overhead	500.000	500.000	500.000
2	Lokalcentrene	250.000	250.000	250.000
3	Info forældre	150.000	150.000	150.000
4	Annoncer	65.000	65.000	65.000
5	Opstart af profilinstitutioner	1.600.000		
6	Drift af profilinstitutioner		1.600.000	1.600.000
7	Kursus	550.000	550.000	550.000
8	Løntillæg	510.000	510.000	510.000
9	Materialer	510.000	510.000	510.000
10	Forældreinddragelse	510.000	510.000	510.000
11	Sundhedsplejen	347.107	347.107	347.107
12	Geografisk isolerede institutioner	600.000	600.000	600.000
13	Børnehavekulturhus	1.000.000	1.000.000	1.000.000
	I alt	6.592.107	6.592.107	6.592.107

1. Projektkoordinator inkl. overhead

Løn samt udgifter til IT-udstyr etc. i forbindelse med nyansættelse.

2. Lokalcentrene

Midler til administration af udviklingsarbejdet i de lokale centre. Der er gennemsnitligt afsat 50.000 kr. til bydele med fem modeller og 25.000 kr. til bydele med to modeller (sprogordninger).

3. Info forældre

Midlerne skal dække årlig informationskampagne for profilinstitutioner og sprogordninger, tryk, lay-out og evt. oversættelse af skriftligt materiale til forældrene om de forskellige tilbud. Justeringer af hjemmeside, åbent hus arrangementer, mødregruppe besøg mv.

4. Annoncer

Midler til annoncering i de lokale aviser.

5. og 6. Opstart og drift af profilinstitutioner

Beløbet dækker over fire bydele med gennemsnitlig fem profilinstitutioner. Der er afsat 80.000 kr. årligt pr. profilinstitution til opstart og drift.

7. Kursus

Beløbet skal dække udgifter til efteruddannelse af pædagoger i sprogordninger. Der regnes med en oprettelse af gennemsnitligt 102 ordninger tilknyttet én pædagog og gennemsnitligt 16 børn i hver ordning. Der er afsat 10.000 kr. til efteruddannelse pr. pædagog.

Beløbet svarer til at en pædagog for hver ordning, vil kunne komme af sted på kursus indenfor en periode på to år. Samtidig tages der højde for løbende udskiftning af personale og det efterfølgende behov for efteruddannelse af nyansatte.

Oprettelsen af en sprogordning forudsætter pædagogisk personale med efteruddannelse indenfor tosprogsudvikling og sprogstimulering. Der vil blive afsat ekstramidler fra sprogstimulering- og integrationspuljen til at sikre dette.

8. Løntillæg

Beløbet forudsætter at 102 pædagoger får et gennemsnitligt årligt tillæg på 5000 kr. Rammerne for tillægget er ikke forhandlet med LFS og BUPL.

9. Materialer

Midler til materialer i forbindelse med de pædagogiske aktiviteter i sprogordningen. Svarer til 319 kr. pr. barn.

10. Forældreinddragelse

I rammerne for sprogordningerne vil der blive stillet krav om at arbejde med forældreinddragelse. Midlerne er til forældreinddragelse i forbindelse med de pædagogiske aktiviteter i sprogordningen. Svarer til 319 kr. pr. barn.

11. Sundhedsplejen

Der afsættes ½ time (87 kr.) til vejledning om sprogordninger til forældre med børn, der har et andet modersmål end dansk, i forbindelse med at sundhedsplejersken informerer forældrene om omskrivning til dagtilbud. Der afsættes endvidere midler til tolkning.

I de seks bydele tilsammen er der i alt 4667 børn, der er indvandrere eller efterkommere i alderen 1- 5 år, svarende til at en årgang er på 933 børn. Det forudsættes at alle forældre får vejledningen og at 50 procent af forældrene skal have tolkebistand. En tolketime beregnes til 200 kr.

Der afsættes 100.000 til kursus/temadage og skriftligt materiale om sprogordninger mv. til sundhedsplejerskerne i de seks bydele.

12. Geografisk isolerede institutioner

Der afsættes midler til i alt ti institutioner i de fire bydel. Der afsættes 10.000 kr. til arbejdet med forældreinddragelse pr. institution og 50.000 kr. til samarbejdsprojekter med institutioner med lav andel af minoritetsbørn. Midler til evt. efteruddannelses af personalet i institutioner findes indenfor Sprogstimulering og integrationspuljen.

13. Børnehavekulturhus

Beløbet til Børnehavekulturhuset er et overslag og dækker over lokaleleje ca. 200.000 kr., børnehavekulturhuskoordinator 300.000 kr., materialer 100.000 kr., undervisere 300.000 kr., forældrearrangementer 100.000 kr.